NOTAT

Vår ref.: OKL Dato: 27. august 2021

Storasund havn – kartlegging av marint naturmangfold

Introduksjon

Det foreligger planer om etablering av boliger med tilhørende småbåthavn ved Storasund, Karmsundet i Karmøy kommune. Alliance Invest Holding AS er tiltakshaver, men Eskild Kvala AS ved Åshild Nyhamn har vært bestiller og kontaktperson for oppdraget. Ecofact har fått i oppdrag å undersøke den marine delen av planområdet inkludert influensområdet, dvs. områder som kan tenkes blir berørt. Figur 1 viser regional lokalisering av tiltaket.

Figur 1. Regional lokalisering av tiltaket markert med rødt punkt.

M - 48127870, E – ole@ecofact.no, Org.nr. 992 248 998 mva
Postadresse: Postboks 560, 4302 Sandnes
www.ecofact.no

Det er planlagt småbåthavn med tilhørende molo i den marine delen av tiltaket. Det foreligger ikke endelige planer eller tegninger av molo da denne ikke er detaljplanlagt enda, men det foreligger en planavgrensning som det er tatt utgangspunkt i ved feltbefaring. Figur 2 viser plankart.

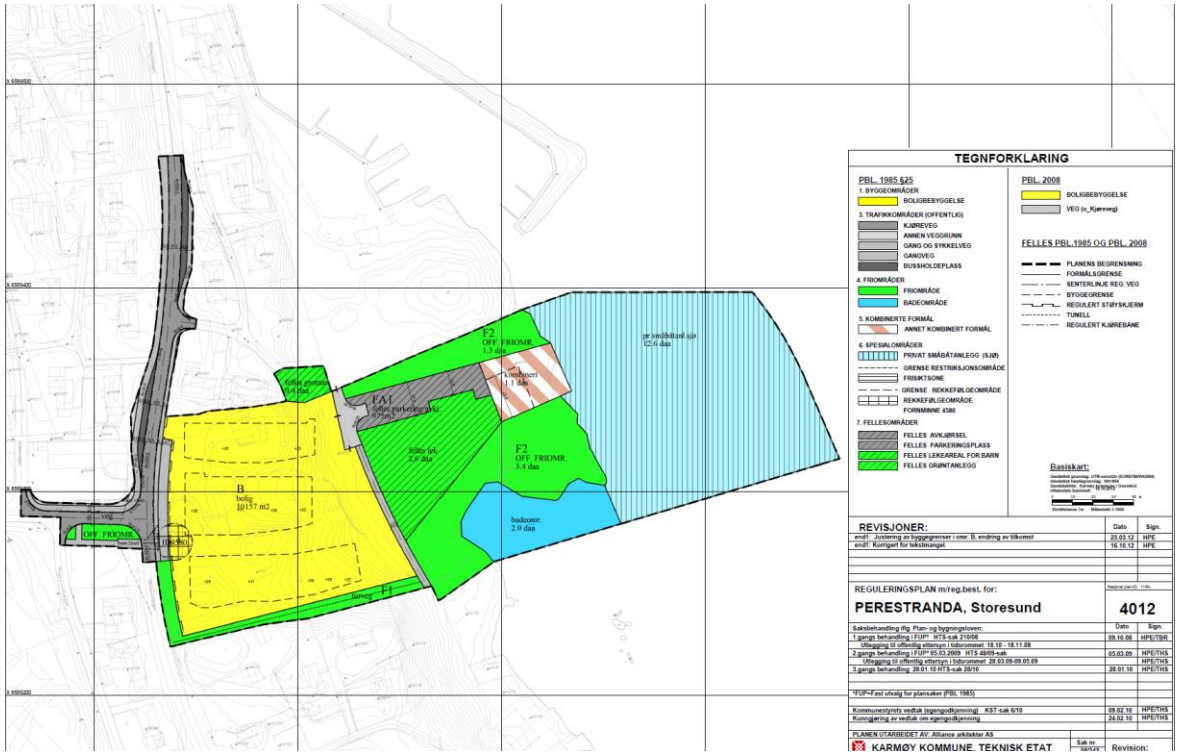

Figur 2. Viser plankart. Skravert område i sjø, samt tilgrensede influensområder er undersøkt.

Metode

Feltarbeid ble utført 29. juni 2021. Sjøbunnen ble undersøkt ved hjelp av en undervannsdrone (Blueye Pioneer) med innebygd dybdemåler. Undervannsdronen ble styrt fra land, og kjørt i transekter innenfor plan- og influensområde hvor den sendte direktebilder til operatør. Naturmangfoldet ble dokumentert med bilder og video. Oppkjørte transekter er vist i figur 3.

Figur 3. Naturmangfoldet ved planområdet ble dokumentert med en undervannsdrone. Oppkjørte transekter er vist med rød strek.

Verdisetting av naturtyper følger DNs håndbok 19-2001, revidert 2007. I etterkant har faggruppen (Norsk institutt for vannforskning, Havforskningsinstituttet og Norges geologiske undersøkelse) utarbeidet et forslag til revidering av kriterier for verdisetting basert på ny erfaring og kunnskap fra programmet. De nye forslagene til verdivurdering er gitt i Nasjonal kartlegging – kyst 2019 - Ny revisjon av kriterier for verdisetting av marine naturtyper og nøkkelområder for arter (Bekkeby m.fl. 2020).

I tillegg til naturtype vurderes økologiske funksjonsområder og forekomst av rødlistearter.

Resultater

Det finnes ingen registrerte naturtyper i offentlige databaser i umiddelbar nærhet til planområdet. Det er registrert en naturtype på andre siden av Karmsundet av typen større tareskogforekomst verdisatt som svært viktig (ID: BM00102603). Karmsundet er avgrenset som gyteområde for torsk i hele den nordlige utstrekningen av sundet.

Feltbefaringen ga heller ikke grunnlag for å avgrense noen naturtype etter gjeldende kriterier. Det ble heller ikke registrert noen rødlistearter.

Det påpekes likevel at området har verdi for trivielle arter. Selv om det ikke avgrenses noen naturtype så må området ses i sammenheng med tilsvarende områder i sundet som økologisk funksjonsområde for trivielle arter.. Karmsundet er strømrikt, noe som gjør at mye næring sluses igjennom sundet per tidsenhet. Dette gjør området attraktivt for filterfødere, noe som

igjen gjør området attraktivt for arter av høyere trofiske nivå. Slike områder har også typisk gode vekstvilkår for makroalger, noe som viste igjen i undersøkelsesområde.

Der helningen i strandsonen ikke var så bratt så hadde de forskjellige tangartene (fucusartene) en klassisk sonering med sauetang, spiraltang, blæretang, grisetang og sagtang fra øverst til nederst i littoralsonen (figur 4). I de dypere områdene var det mye sukkertare (figur 5), samt noe stortare og enkelte områder med fingertare. Sukkertaren dominerte ut mot strømmen, dvs. østover i de nederste delene av littoralsonen, mens i bukten på sørsiden, der det er mer beskyttet og grunnere, så dominerte fremmedarten japansk drivtang. Se også bildevedlegg.

Figur 4. Klassisk sonering av tangarter i strandsonen.

Bunnforholdene er varierte da det finnes partier med fastbunn, blokk, sand og noe skjellsand. Disse forholdene forekommer i gjenntagende mosaikk østover, mens i bukten på sørsiden dominerer fastbunn i strandsoen, mens det er sandbunn der det er litt dypere. Innerst i bukta er det anlagt strand med skjellsand.

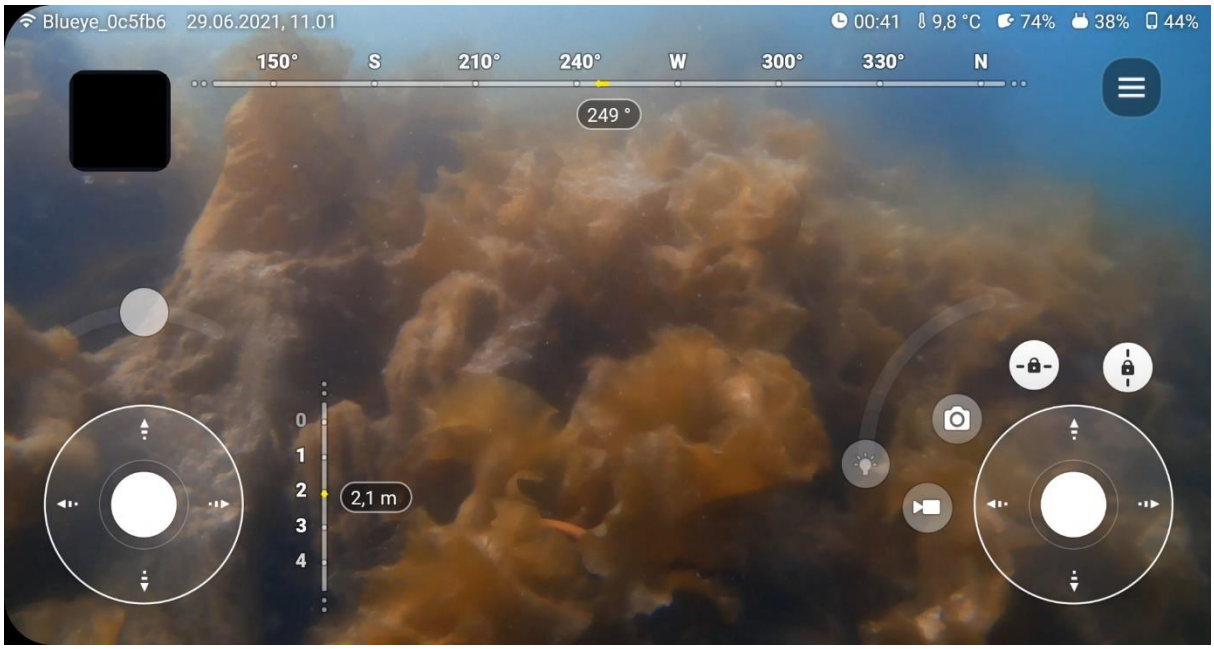

Figur 5. Sukkertare dominerte i større partier av planområde ved nederste del av littoralsonen.

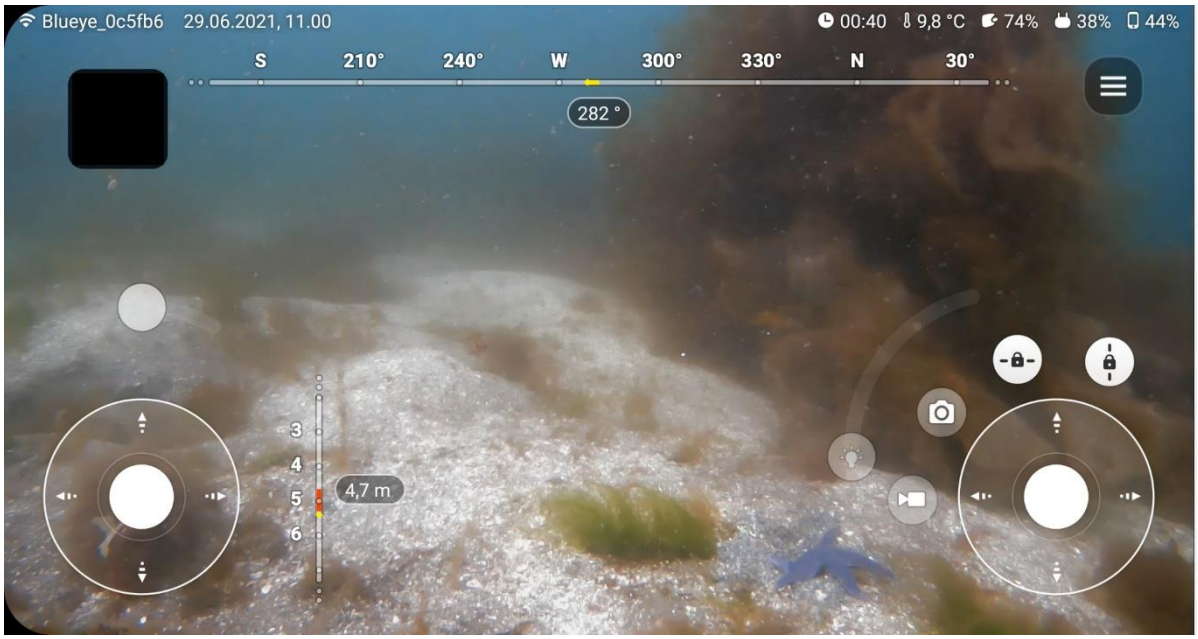

Figur 6. Bilde av et representativt område i de noe dypere delene av planområdet.

Vurdering av tiltaket

Tiltaket innebærer å anlegge molo, noe som gir et relativt stort arealbeslag av sjøbunn tatt i betraktning fyllingsfotens bredde. Det foreligger som nevnt ikke tegninger av molo per dags dato, men det kan stadfestes at der fyllingsfoten anlegges vil en få et totalbeslag av eksiterende natur, samt at naturmiljøet inne i moloen vil endres som følge av redusert vannutskiftning. Det ble gjort undersøkelser på sørsiden av eksisterende molo for å vurdere hvordan denne påvirker naturmiljøet med tanke på redusert strømforhold i områdene rundt moloen. Det var ikke mulig å se en klar forskjell mellom forholdene tett på moloen og lengre sør for moloen, dvs. at artssammensetningen i det nordligste transektet var temmelig lik som artssammensetningen i de sørligste transektene. Ut ifra dette vurderes det at strømmen i Karmsundet er såpass sterk at selv i "bakevjer" vil man få god vannutskiftning, Det vurderes derfor at den negative effekten av tiltaket i driftsfasen begrenser seg til selve tiltakets omfang.

I anleggsfasen vil det være fare for partikkelspreding som kan påvirke miljøet i relativ stor avstand til tiltaket. Det anbefales derfor å bruke fyllingsmasse som er vasket, samt å bruke siltgardin i anleggsperioden.

Det gjentas til slutt at det det ikke ble avgrenset noen naturtyper eller funnet noen rødlistearter i og rundt planområdet. Det påpekes likevel at området har en verdi for trivielle arter.

Referanser

Bekkeby, T., Rinde, E., Espeland, S. H., Olsen, H., Thormar, J., Grefsrud, E. S., Bøe, R., Brandt, C. F. og Moy, F. E. 2020. Nasjonal kartlegging – kyst 2019. Ny revisjon av kriterier for verdisetting av marine naturtyper og nøkkelområder for arter. NIVA. Løpenummer 7454-2020.

Bildevedlegg

Undervannsdronen brukt til å befare området

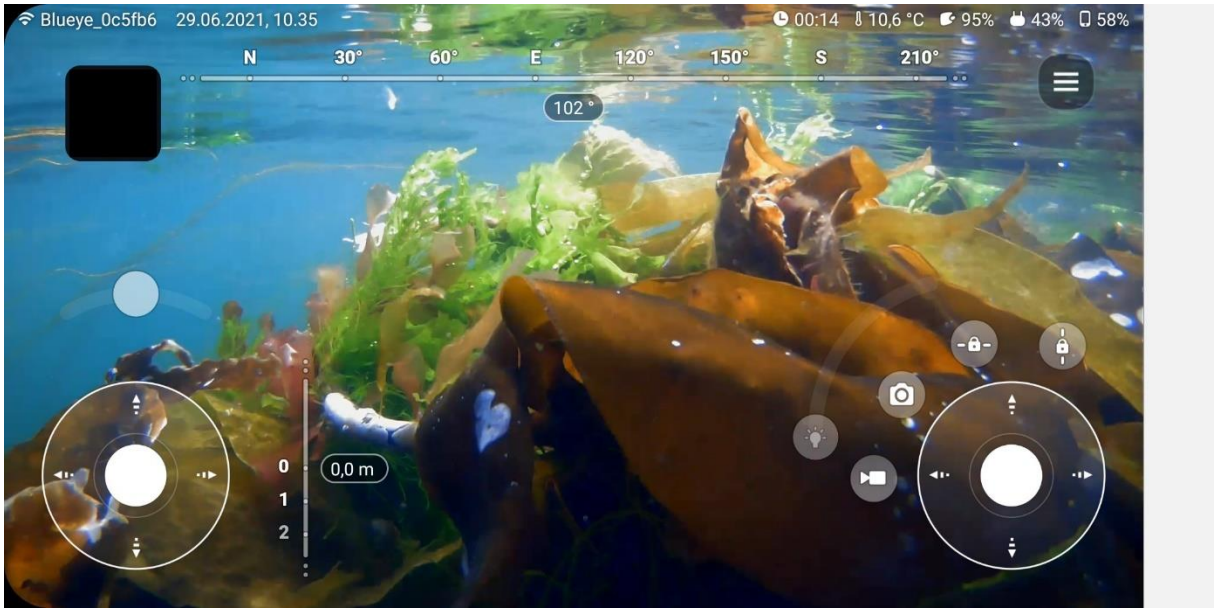

Stortare, søl og ulva sp (sjøsalat eller tarmgrønske)

Den mer beskyttede bukten var dominert av fremmedarten japansk drivtang.